

FOR 2013-06-25 nr 761: Forskrift om pliktig organisering og drift av vassdrag med anadrome laksefisk

---

DATO: FOR-2013-06-25-761
DEPARTEMENT: MD (Miljøverndepartementet)
AVD/DIR: Avd. for naturforvaltning
PUBLISERT: I 2013 hefte 10
IKRAFTTREDELSE: 2013-06-25
SIST-ENDRET:
ENDRER: [FOR-2000-05-03-378](#)
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: [LOV-1992-05-15-47-§25](#), [LOV-1992-05-15-47-§25a](#)
SYS-KODE: BG14i, D02
NÆRINGSKODE: 1301, 1302
KUNNGJORT: 27.06.2013 kl. 14.00
RETTET:
KORTTITTEL: Forskrift om organisering og drift av lakseelver

For å lenke til dette dokumentet bruk: <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20130625-0761.html>

INNHold

[Forskrift om pliktig organisering og drift av vassdrag med anadrome laksefisk](#)

- [§ 1. Formål](#)
- [§ 2. Virkeområde](#)
- [§ 3. Innkalling til forberedende møte](#)
- [§ 4. Forberedende møte](#)
- [§ 5. Interimstyrets arbeid](#)
- [§ 6. Fastsettelse av andeler i fisket](#)
- [§ 7. Stiftelsesmøte/iverksetting av forskrift](#)
- [§ 8. Vedtekter](#)
- [§ 9. Fellesforvaltningens ansvarsområde](#)
- [§ 10. Brudd på fellesforvaltningens bestemmelser](#)
- [§ 11. Frister](#)
- [§ 12. Ikrafttredelse](#)

[Kommentarer](#)

Forskrift om pliktig organisering og drift av vassdrag med anadrome laksefisk

Hjemmel: Fastsatt av Miljøverndepartementet 25. juni 2013 med hjemmel i lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk mv. (lakse- og innlandsfiskloven) § 25 og § 25a.

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre god rettighetshaverorganisering og forvaltning av fiskeressursene i vassdrag med anadrome laksefisk.

§ 2. Virkeområde

Bestemmelsene i forskriften skal legges til grunn ved etablering av pliktig organisering og drift av vassdrag med anadrome laksefisk.

Forskriften gjelder for vassdrag med anadrome laksefisk som har et fastsatt gytebestandsmål på mer enn 100 kg hunnfisk. Direktoratet for naturforvaltning kan i spesielle tilfeller gi dispensasjon fra kravet om pliktig organisering i små vassdrag selv om gytebestandsmålet er på mer enn 100 kilo hunnfisk. Gytebestandsmål for det enkelte vassdrag fastsettes av Direktoratet for naturforvaltning.

Forskriften gjelder ikke for Tanavassdraget og Neidenvassdraget, jf. finnmarksloven § 28.

§ 3. Innkalling til forberedende møte

En eller flere fiskerettshavere skal innkalle til forberedende møte for etablering av felles organisering.

Innkalling foretas med minimum tre ukers varsel. Innkallingen skal kunne dokumenteres.

Dersom noen som skal ha varsel er fraværende eller har ukjent oppholdssted, skal innkalling av disse foretas ved kunngjøring i en avis som er alminnelig utbredt i distriktet. Det samme gjelder for eiendommer der det ikke er på det rene hvem som har krav på varsel.

Det skal klart fremgå av innkallingen at formålet med møtet er å etablere et interimstyre som skal utarbeide forslag til vedtekter, fremme innstilling til styremedlemmer, og fastsette den enkelte rettighetshavers andel i fisket. Innkallingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for møtet, en oversikt over innkalte rettighetshavere og angi utstrekningen av forvaltningsområdet.

Elveeierlag som i tillegg til fastsatt andelsfordeling allerede har et valgt styre og vedtekter som oppfyller minimumskravene i § 8, kan etablere pliktig organisering ved direkte innkalling til møte som nevnt i § 7 med mindre mer enn en femtedel av rettighetshaverne skriftlig motsetter seg dette innen to uker etter mottakelse av møteinnkallingen eller dato for kunngjøringen.

Dersom en ekstern forening forpakter hele vassdraget på vegne av rettighetshaverne, kan pliktig organisering etableres gjennom egen avtale som oppfyller kravene i lakse- og innlandsfiskloven § 25 og § 25a, og som iverksetter pliktig organisering, jf. forskriften § 7.

§ 4. Forberedende møte

Formålet med det forberedende møtet er å velge et interimstyre.

Det skal velges en møteleder, som skal sørge for at det føres møteprotokoll. Det skal registreres hvem som møter, og protokollen skal inneholde opplysning om gårds- og bruksnummer.

Dersom en fiskerettshaver ikke møter selv, kan denne la seg representere av en annen fiskerettshaver ved framlegging av skriftlig fullmakt. Ingen kan møte med mer enn to fullmakter. Ektefelle eller samboer kan møte og stemme uten særskilt fullmakt. Er et selskap fiskerettshaver kan daglig leder/forretningsfører med procura, eller styremedlem som tegner selskapet, møte og stemme.

Møteleder avgjør om noen av de møtende ikke har stemmerett som fiskerettshaver eller som lovlig representant for denne. Avgjørelsen skal protokollføres. Den som på denne måten ikke får adgang til å delta i avstemningen skal gis anledning til å gi uttrykk for sitt standpunkt og få dette ført inn i protokollen.

Ved valg til interimstyre har hver rettighetshaver en stemme. En fiskerettshaver som disponerer 20 % eller mer av lakseførende strekning har rett til å sitte i interimstyret.

§ 5. Interimstyrets arbeid

Interimstyret utarbeider forslag til vedtekter, innstilling til styrerepresentanter og forslag til andelsfordeling, som sendes rettighetshaverne på høring med 6 ukers svarfrist. På bakgrunn av innkomne høringssvar fremmer interimstyret nytt forslag til vedtekter og innstilling til styrerepresentanter, og fastsetter andeler i fisket, jf. § 6.

§ 6. Fastsettelse av andeler i fisket

Andelene skal fordeles slik at gjennomsnittlig kilo fangst de siste 5 årene vektlegges med 75 prosent, og lengden på strandlinjen vektlegges med 25 prosent.

Dersom fangst er registrert på større enheter enn enkelteiendommer, fordeles andelene for disse etter meter elvestrekning med mindre det innen seks uker etter forberedende møte skriftlig meldes fra til interimstyret at det kreves et annet grunnlag for fordeling av andeler.

Det kan legges en annen fordeling av andeler til grunn enn det som fremgår av denne bestemmelsen dersom samtlige rettighetshavere er enige om det.

En annen andelsfordeling kan videre legges til grunn i tilfeller som beskrevet i § 3, femte ledd.

Andelsfordelingen kan påklages til fellesforvaltningen innen tre måneder etter at møte som nevnt i § 7 er avholdt.

Andelsfordelingen skal tas opp til ny vurdering etter 10 år.

Fellesforvaltningen kan i særskilte tilfeller revidere andelsfastsettingen hvert tredje år i samsvar med bestemmelsene i første ledd. Særskilte tilfeller er når det har skjedd store endringer i fordeling av fangsten rettighetshaverne i mellom, eller at elva har endret løp.

Dersom pliktig organisering etableres ved jordskifte, kan jordskifteretten fastsette andelene i fisket uavhengig av kriteriene i første ledd.

§ 7. Stiftelsesmøte/iverksetting av forskrift

Interimstyret/styret for elveeierlaget innkaller til stiftelsesmøte/iverksettingsmøte etter de samme regler som gjelder for innkalling til forberedende møte, jf. § 3 annet og tredje ledd. Innkallingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for møtet, fastsatt andelsfordeling, forslag til vedtekter, samt innstilling til styrerepresentanter.

For gjennomføring av møtet gjelder § 4, 2. til 4. ledd tilsvarende.

Vedtak fattes med alminnelig flertall blant de fremmøtte fiskerettshaverne, regnet etter den enkeltes andel i fisket.

§ 8. Vedtekter

Vedtekter for fellesforvaltningen skal som minimum inneholde bestemmelser om styresammensetning, herunder en balansert geografisk fordeling, funksjonstid, regler for årsmøte og årsmøtevedtak, blant annet om ekstraordinært årsmøte, krav til innkalling, innkallingsprosedyre og årsmøtets beslutningsdyktighet og ansvarsområde, samt styrets ansvarsområde.

§ 9. Fellesforvaltningens ansvarsområde

Vedtak fattet av fellesforvaltningen etter lovens § 25 og § 25a er forpliktende for alle rettighetshavere omfattet av forvaltningsområdet. Årsmøtet fastsetter budsjett og fordeler utgiftene ut fra andel i fisket. Styret kan tvangsinn drive ubetalt forvaltningsavgift, jf. lovens § 25 åttende ledd.

§ 10. Brudd på fellesforvaltningens bestemmelser

Manglende fangstrapportering fra enkelte rettighetshavere og/eller brudd på fellesforvaltningens bestemmelser om fisket rapporteres til Direktoratet for naturforvaltning dersom forholdet ikke kan løses lokalt.

Bestemmelsene i første ledd gjelder også felles forvaltning etablert ved jordskifte.

§ 11. Frister

Det skal innkalles til forberedende møte innen ni måneder etter at denne forskriften er trådt i kraft. Fellesforvaltningen skal være etablert innen to år etter at forskriften er trådt i kraft. Direktoratet for naturforvaltning kan i spesielle tilfeller forlenge fristen(e).

§ 12. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. For vassdrag omfattet av kravet om pliktig organisering oppheves samtidig forskrift 3. mai 2000 nr. 378 om gjennomføring av flertallsvedtak vedrørende organisering og drift av vassdrag etter lov om laksefisk og innlandsfisk § 25.

Samtidig endring i forskrift 3. mai 2000 nr. 378 om gjennomføring av flertallsvedtak vedrørende organisering og drift av vassdrag etter lov om laksefisk og innlandsfisk § 25: ---

Kommentarer

Til § 2

Bestemmelsen begrenser kravet om pliktig organisering til å gjelde for vassdrag med fastsatt gytebestandsmål (gmb) på mer enn 100 kg hunnfisk. Gytebestandsmålet gjelder for den enkelte bestand. Dette innebærer at alle vassdrag uten fastsatt gmb er fritatt for kravet. Dersom gmb fastsettes på et senere tidspunkt og overstiger hundre kg hunnfisk, blir vassdraget omfattet av kravet om pliktig organisering. Fristene i § 11 løper fra den datoen rettighetshaverne blir varslet om fastsatt gytebestandsmål.

Finnmarksloven har egne bestemmelser som gjelder organisering av Tanavassdraget og Neidenvassdraget, og disse vassdragene er derfor ikke omfattet av forskriftens virkeområde. For de øvrige lakseførende grensevassdrag gjelder reglene så langt de passer.

Til § 3

Bestemmelsen legger ansvaret for å etablere felles forvaltning til rettighetshaverne selv. De fleste vassdrag som omfattes av ordningen har allerede et eller flere grunneier- eller elveeierlag. Det er da naturlig at laget eller lagene i fellesskap tar ansvar for prosessen. Dersom det ikke er et etablert lag i vassdraget, er det i prinsippet tilstrekkelig at én rettighetshaver står for innkalling til første møte dersom formkravene i bestemmelsen ellers er oppfylt.

Bestemmelsen fastsetter videre krav til innhold i innkallingen. En innkalling som ikke oppfyller disse formkravene, er ugyldig.

Et av kravene er at utstrekningen av forvaltningsområdet skal angis i innkallingen. Forvaltningsområdet er normalt hele lakseførende strekning i vassdraget, og alle rettighetshavere i dette området må innkalles til møtet. På stiftelsesmøte/iverksettelsesmøte, jf. § 7, bør det imidlertid vurderes om områder hvor det ikke er mulig å fiske, og eventuelle innsjøer på strekningen, skal holdes utenfor forvaltningsområdet.

Dokumenterte utgifter i forbindelse med innkalling og avholdelse av møter gjennom prosessen, kan kreves tilbakebetalt når fellesforvaltningen er etablert.

I utgangspunktet må alle vassdrag som ikke har bruksordning etter jordskiftelovens § 2, organisere seg i henhold til bestemmelsene i denne forskriften.

I vassdrag hvor rettighetshaverne selv har fastsatt andeler, kan imidlertid disse legges til grunn, jf. bestemmelsens femte ledd.

Til § 4

Bestemmelsen inneholder formkrav til forberedende møte og åpner for bruk av fullmakter ved stemmegivning. Møteleder tillegges ansvar for å avgjøre, ut fra foreliggende opplysninger om rettighetsforhold i vassdraget, om de møtende har stemmerett, og om eventuelle fullmakter er gyldige. Hver rettighetshaver har en stemme ved valg til interimstyret, fordi andelene i fisket ikke er fastsatt. En fiskerettshaver som disponerer 20 % av lakseførende strekning eller mer, kan imidlertid kreve plass i interimstyret. Dette er en rett, men ikke en plikt for de rettighetshaverne som omfattes.

Dersom jordskifteretten allerede har fastsatt andeler, gjelder dette vedtaket fortsatt uavhengig av bestemmelsene i denne forskriften. Når bruksordning er gjennomført, er laget allerede etablert, og skal ikke opprettes på nytt etter reglene i denne forskriften.

Til § 5

Interimstyret skal både fremme forslag til vedtekter for fellesforvaltningen, fremme innstilling til styrerepresentanter, og fastsette andeler i fisket. Forslag til vedtekter må tilfredsstillende minstekravene som fremgår av forskriftens § 8. Andeler i fisket skal fastsettes etter reglene i forskriftens § 6, se nærmere forklaring i vedlegg II. Innstillingen til styresammensetning skal så langt som mulig inneholde representanter fra ulike deler av vassdraget.

Til § 6

I utgangspunktet skal andelsberegningen foretas slik at fangst (kg siste 5 år) utgjør 75 % og meter elvestrekning 25 %, jf. vedlegg 2 Eksempel på andelsberegning. Hvis en slik fordeling framstår som uhensiktsmessig bør rettighetshaverne ha mulighet til å bruke en annen fordeling av andeler. Det er lagt opp til to unntaksvarianter:

1. En annen andelsfordeling kan legges til grunn dersom alle rettighetshaverne er enige om det.
2. I godt organiserte vassdrag som allerede har fastsatt andelene etter andre kriterier enn de som fremgår av bestemmelsene, kan andelsfordelingen videreføres i henhold til prosedyre beskrevet i § 3, nest siste ledd.

Andelsfordelingen bør videre kunne bringes inn for jordskiftedomstolene for avgjørelse enten alene eller gjennom full bruksordning. Jordskifteretten bør etter departementets vurdering ikke være bundet av kriteriene som legges til grunn for andelsberegningen (75 % fangst og 25 % elvestrekning), men stå fritt til å vurdere på objektivt grunnlag hvilken fordeling som er mest hensiktsmessig.

Fellesforvaltningens revisjonsadgang i 10-årsperioden vil være aktuell dersom fangstfordelingen i vassdraget endrer seg utover det som kan betegnes som mindre vesentlig, eller dersom elveløpet endrer seg.

Interimstyrets andelsfastsettelse kan påklages til fellesforvaltningen når denne er etablert. Fellesforvaltningen kan bare behandle spørsmål i direkte tilknytning til beregningen av meter elvestrekning og fangst siste fem år.

Eksempel på andelsberegning følger som vedlegg II.

Til § 7

Bestemmelsen fastsetter bl.a. hvilke dokumenter som skal følge innkallingen til møtet. Interimstyrets ansvar er begrenset til å fastsette andeler i fisket samt å fremme forslag til vedtekter for fellesforvaltningen og forslag til styresammensetning. Dette innebærer at innkallingen skal omfatte alle dokumenter som er nevnt i bestemmelsen, og bare disse. Når det gjelder avholdelsen av møtet gjelder de samme regler som for det forberedende møtet.

Ved valg av styremedlemmer og fastsetting av endelige vedtekter skal den enkelte rettighetshavers andel i fisket, slik som disse er fastsatt av interimstyret, legges til grunn.

For godt organiserte vassdrag med fastsatte andeler som innkaller direkte til iverksettingsmøte, legges tidligere fastsatte andeler til grunn for stemmegivningen dersom ikke mer enn en femtedel av rettighetshaverne motsetter seg det. Det vil i slike tilfeller kunne være tilstrekkelig for etablering av pliktig organisering at dette nedfelles i lagets vedtekter. Det er imidlertid svært viktig at alle rettighetshavere som blir berørt av forskriften innkalles til iverksettingsmøtet, også de som ikke er medlem av laget.

Til § 8

Vedtektene danner grunnlaget for fellesforvaltningens arbeid og er det viktigste dokumentet for etablering og drift av de organer som opprettes for å gjennomføre ordningen med pliktig organisering. Bestemmelsen fastsetter minimumskrav til innholdet i vedtektene. Dette innebærer at vedtektene er ugyldige dersom kravene ikke er oppfylt. Det er svært viktig at det er en balansert representasjon fra ulike deler av vassdraget i styrende organer for fellesforvaltningen. Dette sikres gjennom vedtektsbestemmelser om geografisk fordeling av styrerepresentanter.

Rettighetshaverne kan utfylle vedtektene med andre forhold enn de som er nevnt i bestemmelsen såfremt dette ikke berører den økonomiske utnyttelsen av fiskerettigheten eller strider mot intensjonen bak ordningen.

Til § 9

Fellesforvaltningen skal omfatte forhold som regulering av fiske, overvåking av fiskebestandene, kultiveringsvirksomhet, oppsyn, informasjon, smittevern og driftsplan. Den skal imidlertid ikke omfatte den enkelte rettighetshavers utnyttning av fiskeretten for eksempel gjennom salg av fiskekort eller utleie av fiskeplasser.

Departementet understreker mindretallsvernets betydning i forhold til vedtak fattet av fellesforvaltningen. Det må ikke treffes vedtak som ensidig retter seg mot enkelte rettighetshavere eller grupper av rettighetshavere unntatt når dette er en følge av brudd på fellesforvaltningens vedtak. Ubetalt forvaltningsavgift og utgifter i forbindelse med driftsplanlegging kan tvangsinnføres av fellesforvaltningen. Dette følger nå direkte av § 25 og § 25a i lakse- og innlandsfiskloven.

Til § 10

Det er viktig med tilstrekkelig virkemidler til å sørge for at fellesforvaltningens vedtak følges opp av alle rettighetshavere. Når det gjelder manglende fangstrapportering, fremgår det av lakse- og innlandsfiskloven § 44 at det som hovedregel ikke skal åpnes for fiske i slike tilfeller. Direktoratet er reguleringsmyndighet, og manglende oppgave over fangstene fra enkelte grunneiere/enkelte vald må rapporteres til direktoratet for videre oppfølging. Dette må skje umiddelbart etter at det er fastslått at forholdet ikke kan løses lokalt. Når det gjelder andre brudd på fellesforvaltningens bestemmelser om fisket, skal dette også rapporteres til direktoratet som vil vurdere om forholdet i tillegg til overtredelse av straffeloven § 407 innebærer overtredelse av bestemmelser i lakse- og innlandsfiskloven.

Til § 11

Organiseringsprosessen etter forskriften er relativt omfattende, og rettighetshaverne bør få tilstrekkelig med tid til å gjennomføre denne. Fristene er forholdsvis romslige, men dersom de ikke blir overholdt, bør det som hovedregel ikke åpnes for fiske i vassdraget.

Forlengelse av frister vil for eksempel være aktuelt i forbindelse med eventuelle rettslige avklaringer av rettighetsforhold, men også andre forhold vil kunne gi grunnlag for fristforlengelse.

Til § 12

Forskrift om flertallsvedtak oppheves for vassdrag som omfattes av kravet til pliktig organisering. Forskriften videreføres imidlertid for vassdrag som ikke omfattes. Det vil si vassdrag som ikke fører anadrome laksefisk, vassdrag med gytebestandsmål mindre enn 100 kg hunnfisk eller ikke fastsatt gytebestandsmål, og vassdrag hvor det er gitt dispensasjon fra kravet om pliktig organisering.

Eksempel på andelsfordeling

Eksempel på andelsfordeling:

ANDELSFORDELING										
<i>Gnr</i>	<i>Bnr</i>	<i>Navn</i>	<i>meter strandlinje</i>	<i>Fangst snitt 5 år kg:</i>	<i>Andel (%) Av strandlengde</i>	<i>Andel (%) av fangst</i>	<i>Andel etter formel</i>	<i>Andel i Laget:</i>		
1	1	a	700	313,6	12,53	10,39	10,93	11		
2	1	b	400	179,2	7,16	5,94	6,24	6		
3	1	c	150	67,2	2,69	2,23	2,34	3		
4	1	d	170	560	3,04	18,56	14,68	15		
4	13	e	1750	72	31,33	2,39	9,62	10		
4	14	f	430	12	7,70	0,40	2,22	3		
5	4	g	65	419	1,16	13,88	10,70	11		
7	9	h	580	230	10,38	7,62	8,31	9		
8	1	i	100	145	1,79	4,80	4,05	5		
8	3	j	70	740	1,25	24,52	18,70	19		
8	4	h	220	9	3,94	0,30	1,21	2		
8	7	i	340	23	6,09	0,76	2,09	3		
8	14	j	520	245	9,31	8,12	8,42	9		
11	1	k	90	3	1,61	0,10	0,48	1		
			5585	3018	100,00	100,00	100,00	107	(summen av andeler blir mer enn 100 fordi påbegynt andel rundes opp)	

Grunneier a, b og c har rapportert fangst felles
Gjennomsnittlig fangst siste 5 år er 560 kilo
Fangst fordeles på disse tre etter m strandlinje:

	<i>Strand- linje m.:</i>	<i>Fangst fordelt</i>
a	700	313,6
b	400	179,2
c	150	67,2
	1250	560